

کد کنترل

516

A

516A

صبح جمعه
۹۷/۱۲/۳

دفترچه شماره (۱)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.»
امام خمینی (ره)

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌تمدد) - سال ۱۳۹۸

روش تاریخ - تاریخ ایران قبل از اسلام - کد (۲۱۲۳)

مدت پاسخ‌گویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سوال: ۹۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: تاریخ ایران از آغاز نا هخامنشی - تاریخ ایران از هخامنشیان تا پایان ساسانی - منبع‌شناسی و روش تحقیق در تاریخ ایران باستان	۹۰	۱	۹۰

استفاده از ماشین حساب عجائز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

حق جا به، تکثیر و منتشر سوالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تعطی انتخاب حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز نیاشد و با مخالفین برای طوران رفتار می شود.

۱۳۹۸

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.
..... با شماره داوطلبی ..... در جلسه این آزمون شرکت می‌نمایم.

امضا:

- ۱- از کدام ایالت‌ها، شورش گستردۀ مادی‌ها علیه آشوریان در سال‌های ۶۷۴ - ۶۷۳ ق.م، شروع شد؟
- (۱) پریتکنو، مانای، زکرتون
  - (۲) کرکشی، مانای، ساپاردا
  - (۳) پریتکنو، بیت کاری، مادای
  - (۴) بیت کاری، مادای، ساپاردا
- ۲- به عقیده ایگور دیاکونف، کدام مورد درخصوص ترکیب و هدف «اتحادیه قبایل ماد»، درست است؟
- (۱) اتحادیه‌ای از مهاجران آریایی و غیرآریایی، علیه بومیان غیرآریایی ماد
  - (۲) اتحادیه‌ای از بومیان غیرآریایی ماد، علیه مهاجران آریایی
  - (۳) اتحادیه‌ای از قبایل آریایی و غیرآریایی ماد، علیه آشور
  - (۴) اتحادیه‌ای از مهاجران آریایی، علیه آشور
- ۳- به قول کتسیاس، آرباکس مادی در آغاز پادشاهی خود چه تصمیمی گرفت؟
- (۱) آزادساختن مادی‌ها از زیر یوغ ساردان‌پال آخرین شاه آشور
  - (۲) اتحاد با مانای و تشکیل قدرت فرامنطقه‌ای علیه آشوریان
  - (۳) برخورد با مانای و استقلال ماد از اتحادیه مانایی
  - (۴) لشکرکشی به اورارت در نتیجه اتحاد با مانایی‌ها
- ۴- در کتبۀ کدام شاه آشور، نخستین بار از لولوبیان نام بوده شده است؟
- (۱) سناخریب
  - (۲) نرام سین
  - (۳) سارگن دوم
  - (۴) شلمانزر سوم
- ۵- قدیم‌ترین کاوش‌های شوش در دوره قاجاریه به ترتیب، توسط چه کسانی انجام شد؟
- (۱) لوفتوس - دیولافوا
  - (۲) دیولافوا - دومکنم
  - (۳) دومکنم - دومورگان
  - (۴) دومورگان - لوفتوس
- ۶- نام آثار کدام مورخان به ترتیب، آناباسیس و کتابخانه تاریخی است؟
- (۱) دیودر، آریان، یوستین
  - (۲) آریان، یوستین، دیودر
  - (۳) دیودر، کسنفن، یوستین
  - (۴) کسنفن، آریان، دیودر
- ۷- در منابع یونانی، واژه پروسکونسیس (Proskynesis) به کدام رسم ایرانیان (پارسیان) اشاره دارد؟
- (۱) آداب معاشرت پارسیان در هنگام دیدار با یکدیگر
  - (۲) به سجده افتادن در حضور پادشاه
  - (۳) رسم ازدواج در میان پارسیان
  - (۴) ازدواج با محارم

- ۸ آریارمنه و آرشامه در الواح زرین، خود را پادشاه کدام سرزمین نامیده‌اند؟
- (۱) هر دو خود را شاه پارس نامیده‌اند.
  - (۲) هر دو خود را شاه انشان نامیده‌اند.
  - (۳) آریارمنه خود را شاه پارس نامیده و آرشامه خود را شاه انشان نامیده است.
  - (۴) آریارمنه خود را شاه انشان نامیده و آرشامه خود را شاه پارس نامیده است.
- ۹ در کدام منبع، از آستیاگس تحت عنوان ایشتوویگو نام برده شده است؟
- (۱) منابع ارمنی
  - (۲) معاهده‌های آشوری
  - (۳) کتبه‌های بابلی
  - (۴) منابع اورارتوبی
- ۱۰ کدام مورد، معنای لغوی ارتشتار است؟
- (۱) تیزتیر
  - (۲) نیزه به دست
  - (۳) ایستاده با کمان
  - (۴) ایستاده بر گردونه
- ۱۱ آنوبینی، پادشاه کدام قوم بوده است؟
- (۱) کاسی‌ها
  - (۲) لولوبی‌ها
- ۱۲ از نظر دیاکونف، مسیری که بیشترین امکان تبدیل به دروازه‌ای جهت مهاجرت هند و ایرانیان به فلات ایران و هند را داشته، کدام است؟
- (۱) پاروپامیزاد یا قفقاز هند
  - (۲) ساحل دریای خزر در قفقاز
  - (۳) دره‌های اترک و تجن رود
  - (۴) جنوب سیربری و اطراف رود ولگا
- ۱۳ در زمان کدام شاه آشوری، کورش یکم، شاه پرسومش نسبت به او ابراز وفاداری کرد؟
- (۱) سناخریب
  - (۲) آشوربانیپال
  - (۳) سارگن دوم
  - (۴) شلمانزر سوم
- ۱۴ در روزگار کدام شاه ایلامی برای نخستین بار در ایلام عنوان «نایب السلطنه بزرگ» به کار رفت؟
- (۱) سیله‌مه
  - (۲) اپرت
  - (۳) کوتیک اینشوشنینگ
  - (۴) شیله‌ک اینشوشنینگ
- ۱۵ صحن یا حریم مقدس که زیگورات چغازنبیل در آن بنا شد، چه نام داشت؟
- (۱) توگا
  - (۲) کیدتو
  - (۳) سینکوک
  - (۴) سیشوم
- ۱۶ به عقیده هینتس، تاریک‌ترین دوران تاریخ ایلام مربوط به چیرگی کدام قوم بر قلمرو ایلامیان بوده است؟
- (۱) گوتی‌ها
  - (۲) آشوری‌ها
  - (۳) هیتی‌ها
  - (۴) کاسی‌ها
- ۱۷ محققان، زادگاه زردشت را در کدام ناحیه تخمین زده‌اند؟
- (۱) خوارزم (هنینگ)، سعد (آندریاس)، مرو (استرووه)، سیستان (نیولی)
  - (۲) خوارزم (هنینگ)، سعد (آندریاس)، مرو (دیاکونف)، سیستان (نیولی)
  - (۳) خوارزم (آندریاس)، سعد (استرووه)، مرو (دیاکونف)، سیستان (نیولی)
  - (۴) خوارزم (هنینگ)، سعد (آندریاس)، مرو (استرووه)، سیستان (آل‌هایم و اشتیل)
- ۱۸ کدامیک از دیوان، دیو سورچشمی است؟
- (۱) چشمک
  - (۲) آگاس
  - (۳) سیج
  - (۴) هیز

- ۱۹ کدام مورد، مهم‌ترین سیاست شولگی، پادشاه سلسله سوم اور، برای مقابله با کوهنشینان زاگرس بود؟
- (۱) انتقال کوهنشینان به دشت‌های بین‌النهرین
  - (۲) انتقال هوری‌ها از بین‌النهرین به کوه‌های زاگرس
  - (۳) انجام ازدواج‌های سیاسی با پادشاه انشان و ورهشہ
  - (۴) تشکیل سپاه مزدور و لژیون خارجی از کوهنشینان اطراف جلگه شوش
- ۲۰ گاهان، مشتمل بر ..... سروд است که در اوستای کنونی در میان ..... قرار دارد.
- (۱) ۱۷ - یسن‌ها
  - (۲) ۲۷ - یسن‌ها
  - (۳) ۱۷ - یشت‌ها و ویسپرد
- ۲۱ عزرا، در دوره کدام پادشاه هخامنشی و برای چه منظوری به اورشلیم فرستاده شد؟
- (۱) خشیارشا - تعمیر حصار بیت‌المقدس
  - (۲) اردشیر یکم - تعمیر حصار بیت‌المقدس
  - (۳) خشیارشا - نظارت بر احوال و امور مذهبی یهود اورشلیم
  - (۴) اردشیر یکم - نظارت بر احوال و امور مذهبی یهود اورشلیم
- ۲۲ نسب چه کسی در شاهنامه به کاوه آهنگر می‌رسد که نام پدرش کشود است و در نبرد یازده رخ، سردار تورانی، پیران ویسه، را می‌کشد؟
- (۱) نوذر
  - (۲) گودرز
  - (۳) توس
  - (۴) گیو
- ۲۳ کهن‌ترین سند کتبی جهان با محتواه دیپلماتیک میان چه کسانی بسته شد؟
- (۱) نرام سین اکدی و هیشپ رتپ از سلسله اون
  - (۲) سارگن اکدی و هیشپ رتپ از سلسله اون
  - (۳) نرام سین اکدی و هیبت از سلسله اون
  - (۴) کوتیک اینشوشنیک و شر کلی شری
- ۲۴ محدوده پادشاهی آلپی در کدام منطقه قابل جایابی است؟
- (۱) در دره رودخانه سیمره، اطراف کرمانشاه امروزی
  - (۲) مناطق پیرامون دریاچه ارومیه امروزی
  - (۳) مناطق پیرامون سندنج و سقز
  - (۴) اطراف دره کشکان رود
- ۲۵ آدیتیه‌ها در هند باستان، آفریده کدام ایزد بهشمار می‌آمدند؟
- (۱) ویو
  - (۲) میتره
  - (۳) ایندره
  - (۴) ورونه
- ۲۶ از اواخر سده ۹ ق. م به بعد، سرزمین‌های غرب فلات ایران از شمال به جنوب به ترتیب کدامند؟
- (۱) آلبی، مانای، الیمایی
  - (۲) ایلام، الیمایی، آلبی
  - (۳) مانای، آلبی، ایلام
  - (۴) الیمایی، آلبی، مانای
- ۲۷ در حدود سال ۸۲۳ ق. م، کدام پادشاه اورارتی بی سرزمین میان دریاچه‌های وان و ارومیه را اشغال کرد؟
- (۱) اولی
  - (۲) آخسری
  - (۳) هنسیروکه
  - (۴) ایشپوینی
- ۲۸ به نظر مری بویس، اصطلاح «سینته» در اصل به کدام معنا است؟
- (۱) مقدس
  - (۲) دارای نیرو
  - (۳) فروتنی بخش
  - (۴) سود بخش
- ۲۹ به قول مری بویس، کدام ذکر است که زردهشتیان می‌توانستند آن را به جای همه عبادات و دعاها به کار بزنند؟
- (۱) اهونویریه
  - (۲) آفرینگان
  - (۳) ینگهه‌هاتام
  - (۴) آیریما‌ایشو

- ۳۰- منظور از «Lapis Lazuli» که از سنگ‌های ارزشمند در شرق باستان بهشمار می‌رفت، کدام سنگ است و معادن آن در کجا بود؟
- (۱) لاجورد - نیشابور
  - (۲) فیروزه - پدخشان
  - (۳) لاجورد - پدخشان
  - (۴) فیروزه - نیشابور
- ۳۱- اشتاد کیست؟
- (۱) چشم اورمزد
  - (۲) ایزد نماد زمین
  - (۳) ایزد نماد عدالت
  - (۴) ایزد تقسیم‌کننده بخت
- ۳۲- بنابر کتاب اوستا، کدام مطلب در خصوص نام پدر گرشاسب، درست است؟
- (۱) نام او ثریته (Thrita) است.
  - (۲) نام او ثراطونه (Thraetona) است.
  - (۳) سومین بخش فره جمشید نصیب او می‌شود.
  - (۴) کسی است که ازدهایی به نام گندروه زرین پاشنه را می‌کشد.
- ۳۳- کدام مورد در خصوص دوران حکومت اونتش نیپریش در ایلام، نادرست است؟
- (۱) شهر دور اونتش توسط او بنیان نهاده شد.
  - (۲) به بهره‌گیری از فرهنگ بین‌النهرین ادامه داد.
  - (۳) او به بابل حمله نکرد و به امور داخلی پرداخت.
  - (۴) در دوران اوی، روحیه ملی در ایلام دوباره قدرت گرفت.
- ۳۴- انسان باستانی در کدام منطقه واقع شده است؟
- (۱) سنتندج
  - (۲) مرودشت
  - (۳) خرم‌آباد
  - (۴) مسجد سلیمان
- ۳۵- در ایلام باستان، پس از مرگ سوکل مخ‌چه کسی جانشین او می‌شد؟
- (۱) سوکل شوش
  - (۲) سوکل انسان
  - (۳) سوکل ایلام و انسان
  - (۴) سوکل ایلام و سیمش
- ۳۶- کدام شاهزاده هخامنشی در دفع طغیان طوابیف کادوسی کمک شایانی به اردشیر سوم هخامنشی کرد؟
- (۱) تیسافرن
  - (۲) مگابیز
  - (۳) کدومانوس
  - (۴) آریوبزرن
- ۳۷- جنگ‌های پلوپوتزی در یونان، میان آتن و اسپارت در زمان کدام شاه هخامنشی آغاز شد؟
- (۱) خشیارشا
  - (۲) اردشیر یکم
  - (۳) داریوش دوم
  - (۴) سعدیانوس
- ۳۸- پیروز، فرزند یزدگرد سوم در کدام منطقه حکومت مستقلی تشکیل داد؟
- (۱) سیستان
  - (۲) بلخ
  - (۳) هند
  - (۴) غرب چین
- ۳۹- به دنبال تأسیس اتحادیه دلوس، کیمون چه حکومت‌هایی را وارد این اتحادیه کرد؟
- (۱) کیلیکیه و ساموس
  - (۲) ماگنسیا و تبس
  - (۳) اسپارت و آتن
  - (۴) کاریه و لیکیه
- ۴۰- متن فارسی میانه کدام کتاب، موجود نیست؟
- (۱) کارنامه اوشیروان
  - (۲) آیین نامه‌نویسی
  - (۳) شهرستان‌های ایران
  - (۴) کارنامه اردشیر بابکان
- ۴۱- نام پیامبر اسلام (ص) به شکل پهلوی «پیامبران آوشت» که ترجمه خاتم النبیین است، در کدام کتاب آمده است؟
- (۱) شکنده‌گمانیک وزار
  - (۲) گزیده‌های زادسپر
  - (۳) دادستان دینی
  - (۴) دینکرد

- ۴۲- کدام مورد در خصوص آغاز به قدرت رسیدن اردشیر بابکان، نادرست است؟
- (۱) اردشیر در دارابگرد مقام ارگبد داشت.
  - (۲) بر گوچه‌شاه شورید و قلمرو او با نام «کاخ سفید» را تصرف کرد.
  - (۳) برای جلوگیری از خیانت و شورش برادران، فرمان داد همه آنها را بکشند.
  - (۴) فرمانروای کرمان، ولخش، را از میان برداشت و فرزند خود با نام اردشیر را جایگزین او کرد.
- ۴۳- کدام مورد، بینگر تفاوت مقام «وزرگ فرمادار» با «هزارپتی» در دوره ساسانی است؟
- (۱) مقام «هزارپتی» بالاتر از «وزرگ فرمادار» بود.
  - (۲) مقام «وزرگ فرمادار» بالاتر از «هزارپتی» بود.
  - (۳) تفاوتی وجود نداشت و هر دو عنوان یکی هستند.
  - (۴) مقام «هزارپتی» هرگز در متون تاریخی این دوره استفاده نمی‌شد.
- ۴۴- داریوش بزرگ پس از فرونشاندن غائله‌هایی که در کتبه بیستون برشمرده است، فرمان مرگ شهربان‌های کدام ایالات را صادر کرد؟
- (۱) کاپادوکیه - تراکیه
  - (۲) لیدی - داسکلیلیون
  - (۳) داسکلیلیون - مصر
  - (۴) لیدی - مصر
- ۴۵- کدام تاریخ‌نگار یونانی، توصیفی بر مبنای مشاهدات شخصی خود از دز دفاعی بابل، معروف به «دیوارهای مادی» را ارائه داده است؟
- (۱) دیوذر
  - (۲) هرودت
  - (۳) کسنفن
  - (۴) بروسیوس
- ۴۶- کورش کوچک برای پنهان ماندن جریان شورش خود علیه اردشیر دوم، کدام دلیل را برای لشکرکشی خود عنوان کرد؟
- (۱) تنبیه تیسافرون
  - (۲) سرکوب پیسیدی‌ها
  - (۳) تصرف کیلیکیه
  - (۴) سرکوب شورش میلتوس
- ۴۷- کدام مالیات، جزو مالیات‌های شاهی که در سراسر قلمرو سلوکی به صورت یکنواخت از مردم اخذ می‌شده، نیست؟
- (۱) فوروس
  - (۲) مالیات تاج
  - (۳) اپونیون
  - (۴) سدر
- ۴۸- در دوران هخامنشی، سیستان به خاطر داشتن کدام ماده مشهور بود؟
- (۱) مس
  - (۲) نقفر
  - (۳) قلع
  - (۴) سدر
- ۴۹- آدیابنه، در زمان ساسانیان چه خوانده می‌شد؟
- (۱) الحضر
  - (۲) سلوکیه
  - (۳) پیروز - شاپور
  - (۴) نود - اردشیرگان
- ۵۰- کدام مورد، سکه نقره هخامنشی است که بیست عدد آن معادل یک دریک بود؟
- (۱) تالان
  - (۲) سیگلوس
  - (۳) هائزه
  - (۴) زوزو
- ۵۱- چه کسی «اومن» را در زمستان سال ۳۱۷ ق.م. شکست داد، ولی خود در سال ۳۰۱ ق.م. در نبرد ایپسوس از مخالفان شکست خورد و کشته شد؟
- (۱) پرديکاس
  - (۲) آنتیپاتر
  - (۳) آنتیگون
  - (۴) بطلمیوس
- ۵۲- به عقیده ولسکی، برنامه احیای شاهنشاهی هخامنشی و سیاست ایران‌خواهانه اشکانیان در زمان کدام شاه اشکانی در کانون توجه قرار گرفت؟
- (۱) مهرداد یکم
  - (۲) بلاش یکم
  - (۳) مهرداد دوم
  - (۴) اردوان دوم

- ۵۳- از دیدگاه یوزف ولسکی، «پایان غم انگیز یونان‌گرایی و پیروزی ایران‌گرایی (نو ایران‌گرایی)» در دوره اشکانیان در چه قرنی رخ داده است؟
- (۱) یکم میلادی   (۲) دوم میلادی
 (۳) دوم قبل از میلاد   (۴) یکم قبل از میلاد
- ۵۴- کدام امپراتور رومی پس از جنگ با اشکانیان، سکه‌هایی با عبارت **Parthica capta** «پارتبیان شکست خورده» ضرب کرد؟
- (۱) هادریانوس   (۲) ترایانوس   (۳) سپتیموس سوروس   (۴) لوسيوس وروس
- ۵۵- به عقیده کلاوس شیپمان در کتاب «مبانی تاریخ ساسانیان»، ساخت جامعه ساسانی در کدام دوره کاملاً دگرگون شده است؟
- (۱) هرمزد چهارم و خسرو پرویز   (۲) شاپور دوم تا قباد یکم
 (۳) خسرو انسشیروان   (۴) قباد یکم
- ۵۶- به عقیده گنو ویدن گرن، محل جغرافیایی جنگ هرمزدگان در سال ۲۲۴ م بین اردشیر پاکان و اردوان چهارم کجا بوده است؟
- (۱) نزدیک همدان   (۲) نزدیک شوش   (۳) رامهرمز امروزی   (۴) گلپایگان امروزی
- ۵۷- بنابر فهرست شدر، کدام ایزد از ایزدان آفرینش دوم در دین مانوی است؟
- (۱) ستون شکوه   (۲) بان اعظم   (۳) بتول نورانی   (۴) عیسای درخشان
- ۵۸- کدام پادشاه سلوکی خود را هم مظہر بعل، زئوس و یهود می‌دانست؟
- (۱) آنتیوخوس چهارم   (۲) آنتیوخوس سوم   (۳) آنتیوخوس دوم   (۴) آنتیوخوس اول
- ۵۹- قلعه دارا، در زمان کدام شاه ساسانی و به کدام امپراتور روم بازگردانده شد؟
- (۱) هرمزد چهارم - تیبریوس   (۲) خسرو پرویز - موریکیوس
 (۳) خسرو پرویز - هراکلیوس   (۴) خسرو انسشیروان - تیبریوس
- ۶۰- کدام مورد در خصوص مرز شمال شرقی ایران در زمان خسرو انسشیروان، درست است؟
- (۱) ولایات غربی جیحون از آن ایران بود.
 (۲) سغد و بخارا در شرق جیحون از آن ایران بود.
 (۳) کل ولایات شرقی و غربی جیحون با عقب راندن ترکان، از آن ایران بود.
 (۴) خاقان ترک با کمک هیاطله کل ولایات شرقی و غربی جیحون را تصرف کرده بود.
- ۶۱- مضمون نطق اسکندر در آپیس چه بود؟
- (۱) تشویق یونانیان و مقدونیان به تسخیر آسیا و گرفتن انتقام از هخامنشیان
 (۲) القای تفکر الوهیت خویش به سربازان جهت فرمانبرداری آنان از او
 (۳) تشویق جوانان اشرافزاده ایرانی به تعليمات نظامی یونانی
 (۴) توافق و اشتراک ایرانیان و مقدونیان در قدرت

- ۶۲- چه کسی ویشتا سپ، پسر ارشامه را به عنوان شهربان گرگان و پرثوه انتخاب نمود؟
 ۱) انتخاب او مربوط به قبل از قدرت گرفتن هخامنشیان است.
 ۲) کمبوجیه پسر کورش
 ۳) کورش کبیر
 ۴) داریوش کبیر
- ۶۳- ارسن، نام کدام شخصیت هخامنشی بود و چه فرجامی داشت؟
 ۱) پسر اردشیر دوم و نامزد جانشینی پدر بود، اما با توطئه درباریان و برادر خویش خودکشی کرد.
 ۲) پسر اردشیر سوم بود که دو سال سلطنت کرد و توسط باگواش خواجه کشته شد.
 ۳) پسر خشیارشا و برادر اردشیر یکم بود و توسط باگواش خواجه کشته شد.
 ۴) پسر اردشیر یکم بود که طی سورشی توسط داریوش دوم کشته شد.
- ۶۴- اردشیر سوم هخامنشی چه تصمیمی در قبال اقدامات تعازوگرانه فلیلپ دوم مقدونی در یونان اتخاذ نمود؟
 ۱) به بخشی از سپاه هخامنشی دستور آماده باش داد.
 ۲) هیچ آگاهی از فلیلپ دوم و نیات و مقاصد او نداشت.
 ۳) هیچ توجهی به تحولات غرب نداشت و به درخواست کمک یونانی‌ها وقعي ننهاد.
 ۴) خطر جاهطلبی‌های او را دریافت و به شهریان‌های آسیای صغیر دستور داد به یونانی‌ها کمک کنند.
- ۶۵- در زمان کدام پادشاه ساسانی، سفر اسقف ماروتا به ایران و تشکیل مجمع دینی مسیحیان در سلوکیه تحقق یافت؟
 ۱) یزدگرد دوم
 ۲) اردشیر دوم
 ۳) یزدگرد یکم
 ۴) شاپور یکم
- ۶۶- کتاب گمشده تاریخ پارت، تألیف آپولودروس آرتیمتیاپی در چه زمانی تألیف شده و چه کسی درباره شورش اهالی باکتریا (= بلخ) در زمانی نزدیک به تأسیس حکومت اشکانیان از آن کتاب نقل قول کرده است؟
 ۱) سده ۱ ق.م - استرابون
 ۲) سده ۲ م - استрабون
 ۳) سده ۱ ق.م - دیوڈر سیسیلی
- ۶۷- در متن DPh , $DPhR^aD^aS^aP^a$ کجا است؟
 ۱) سند
 ۲) سارد
 ۳) حشه
 ۴) اسپارت
- ۶۸- برپایه نوشه‌های مورخان کلاسیک، مگابیزووس بر کدام شهریار هخامنشی شورید و دلیل آن چه بود؟
 ۱) اردشیر یکم - عزل مگابیزووس
 ۲) داریوش دوم - عزل مگابیزووس
 ۳) اردشیر یکم - عدم پایبندی به عفو ایناروس
 ۴) داریوش دوم - عدم پایبندی به عفو ایناروس
- ۶۹- براساس کتاب‌های سریانی، عنوان «کروگید» در دوره ساسانی به کدام معنا بوده است؟
 ۱) رئیس پیشه‌وران
 ۲) استاد نقره‌کاران
 ۳) سرپرست کارگران
 ۴) بزرگ بازرگانان
- ۷۰- برطبق کتاب «تاریخ بغداد»، تألیف خطیب بغدادی، یزدگرد سوم در هنگام گریختن از تیسفون و عقبانشیانی در برابر سپاه عربان مسلمان، کتابخانه خود را به کدام شهر منتقل کرد؟
 ۱) نیشاپور
 ۲) هرات
 ۳) بخارا
 ۴) مرو
- ۷۱- کدام مورخ ارمنی، وقایع ارمنستان را به تفصیل و دقیق از زمان یزدگرد دوم تا قباد یکم وصف کرده است؟
 ۱) پاپستوس بوزند
 ۲) الیشه واردابت
 ۳) لازار فاربی
 ۴) ازناک کولبی

- ۷۲- سفالنوشته‌های پارتی از کدام مناطق به دست آمده‌اند؟
- (۱) اورامان - شوش - کال جنگال - خیا
 (۲) نسا - عشقآباد - مرو - دورا انورپوس
 (۳) نسا - مرو - کال جنگال - خیا
 (۴) دورا انورپوس - عشقآباد - شوش - اورامان
- ۷۳- کدام یشت در توصیف و ستایش چیست است؟
- (۱) اردیشت (۲) رامیشت (۳) دینیشت (۴) اشتادیشت
- ۷۴- از دوره کدام شاه به بعد، ماه و ستاره بر روی سکه‌های اشکانی ضرب شد و در دوره چه کسی برای نخستین بار زبان و خط پهلوی اشکانی در سکه‌ها به کار رفت؟
- (۱) مهرداد دوم - بلاش دوم
 (۲) فرهاد چهارم - بلاش دوم
 (۳) فرهاد چهارم - بلاش یکم
 (۴) مهرداد دوم - بلاش یکم
- ۷۵- کدام مورخ رومی ادعا کرده که اثر خود را براساس استناد و مدارک رسمی دربار ساسانیان در تیسفون نوشته است؟
- (۱) سرگوس (۲) آگاتیاس (۳) تروفیلاکت (۴) پروکوبیوس
- ۷۶- روایت چه کسی درباره اسکندر به زبان پهلوی ترجمه شد و از این راه، وارد روایات ملی ایران گردید؟
- (۱) کالیستنس (۲) پولیبیوس (۳) کورتیوس روفوس (۴) دیودور سیسیلی
- ۷۷- مصحح کتاب «غیر اخبار ملوك الفرس و سيرهم» (تألیف تعالی)، کیست؟
- (۱) زاخاو (۲) دخویه (۳) هوتسما (۴) زتبرگ
- ۷۸- اصطلاح «جاده ابریشم» به وسیله چه کسی و در کدام قرن ساخته شد؟
- (۱) اورل استاین - ۲۰ م.
 (۲) چانگ کیین - ۱ م.
 (۳) بسطیهوفن - ۱۹ م.
 (۴) بطلمیوس - ۲ م.
- ۷۹- در متون سریانی، نام «دریای پسین» یا «آخرین دریا» برای کجا به کار رفته است؟
- (۱) دریای خوارزم (۲) دریای کاسپی (۳) دریای پارس (۴) دریای عمان
- ۸۰- کدام شرق‌شناس اروپایی عقیده داشت که «زردشت یکتاپرست مطلقی بود که خداوند وی را فرستاد تا کار ابراهیم (ع) را در میان ایرانیان باستان تکرار کند.»؟
- (۱) توomas هاید (۲) مارتین هاوگ (۳) ادولارد وست (۴) آنکتیل دوپرون
- ۸۱- کدام روش با توجه به ویژگی‌های خاص رخدادهای تاریخی، که تنها یکبار رخ می‌دهند، برای تحلیل وقایع تاریخی بهتر است؟
- (۱) استقراء (۲) قیاس (۳) یافتن مدل تحلیلی (۴) استفاده از چارچوب نظری
- ۸۲- مسئله علیت، مورخ را وارد کدام قلمرو می‌کند؟
- (۱) علم تاریخ (۲) عقل تاریخی (۳) عینیت تاریخی
- ۸۳- جمله زیر از چه کسی است؟
 «شاید هیچ دانش دیگر، بیش از تاریخ، از کار اهل تفنن لطمہ ندیده باشد.»
- (۱) تئودر ممنون (۲) دیوید هیوم (۳) گنورگ وایتس (۴) فریدریش ماینکه

- ۸۴- کدام مورد به مطلب زیر مربوط نمی‌شود؟

«نمی‌توان از قوانین قاطع و پیش‌بینی‌های قطعی در تاریخ سخن گفت.»

- (۱) تاریخ با امور جزئی، خاص و فردی سروکار دارد.
- (۲) کیفیت تحول حرکت جوامع، در طول تاریخ یکسان نیست.
- (۳) در تاریخ امکان مشاهده مستقیم و تکرار حوادث وجود ندارد.
- (۴) پیش‌بینی‌های اشتباه باعث خدشه‌دار شدن اعتبار علمی مورخ می‌شود.

- ۸۵- کدام مورد، درخصوص «نگاه و عمل مورخ»، نادرست است؟

- (۱) مورخ از نگاه افراد تأثیرگذار در رویدادها به نگارش آن رویداد خاص اقدام می‌کند، نه از دریچه نگاه خودش.
- (۲) مورخ همه رویدادهای متفنن گذشته را نمی‌نگارد، بلکه به گزینش آن‌ها اقدام می‌کند.
- (۳) در تعامل مورخ با واقعی، تفسیر مورخ بر رخدادها تحمیل می‌شود.
- (۴) هدف مورخ، دستیابی به قوانین کلی نیست.

- ۸۶- کدام مورد بیانگر عبارت زیر است؟

«موضوع و قلمرو مورد مطالعه آن «تاریخ» است، می‌کوشد اجزا و ابعاد تاریخ (یعنی پدیده‌های تاریخی) را مورد شناسایی، ارزیابی و تحلیل قرار دهد که فراورده آن پژوهش‌های تاریخی است.»

- (۱) پدیده تاریخ
- (۲) علم تاریخ
- (۳) فلسفه علم تاریخ
- (۴) فلسفه نظری تاریخ

- ۸۷- چکیده‌اندیشه چه کسی این است که فلسفه تاریخ نه با گذشته، به خودی خود و نه با فکر مورخ درباره آن، بلکه با هر دو عامل در روابط متقابلشان سروکار دارد؟

- (۱) وبر
- (۲) کروچه
- (۳) کالینگوود
- (۴) دیلتای

- ۸۸- مدل قانون‌گذاری قیاسی یا مدل قانون فراغیر درباره تعلیل تاریخی، بیشتر و امداد کدام متفسک است؟

- (۱) کارناتپ
- (۲) کمپل
- (۳) پوپر
- (۴) همپل

- ۸۹- از دیدگاه جیامباتیستا ویکو، مراحل سیر تاریخی اقوام و فرهنگ کدام است؟

- (۱) ربانی - قهرمانی - انسانی
- (۲) طبیعی = قهرمانی - فلسفی
- (۳) ربانی - اسطوره‌ای - فلسفی
- (۴) طبیعی - اسطوره‌ای - انسانی

- ۹۰- عقیده به اینکه «تاریخ، تعداد زیادی زمان دارد.»، از چه کسی است؟

- (۱) مارک بلوخ
- (۲) فرنان برودل
- (۳) آرنولد توینبی
- (۴) اسوالد اشپنگلر

